

אינ מעמידין פרק שני עבודה זרה כד.

עין משפט
נר מצוה

יב א מיי פ"ג מהל'
איורי מנהל הלכה
יב יג ופי"א מהל' מוק'
ממון הלכה י"א סמג סוף
לאון שמו:
ב ב מיי פ"ג מהל' איורי
מנהל יב סמג שס:

רבינו הנאל

והנה בענין האפוד כתוב
בהו ויקחו לי תרומה
והיאן בקשו לקנותם
שמועבד כוכבים. ופרקינ'
כיון דלא כתוב ואבני
שהם הפסיק הענין שכתוב
בהו ויקחו. ומקשינ'
לזוהא בויקחל משה כתוב
קחו מאתכם תרומה.
וכתיב הים ואבני שהם
ואבני מלואים. ועוד
הנה קני ממנו פרה
וקשינ' (ו) דמאן בן
נתניה זו הפרה לא
גולדה לו מפרה שלו
אלא מתגר ישראל ובה
ישראל היו משמרין את
אמה משה שנוצרה. ור'
אליעזר לטעמיה דחייש
לריבוע דפרה ולרביעה
דימיה. דכבר נזהר
אסורה. ואי אמרת ניהוש
לאמה דאמה. כולי האי
לא חיישנין. ומאן ידעי
דמשמרי לה. אמר רב
כנא כוס ארום מעבדין
לפניה בשעה שעולה
עליה זכר. אי הכי אמאי
דמיה יקרין הואיל ושת
שערות שחורות פסולות
בה. ומאי שנא בדידהו
אנן נמי נעבדי. אמר
רבינא במזוחות. וכן היה
ר' אליעזר פוסל בכל
הקרבנות כולן. אמרו לו
והא כתוב כל צאן קדר
יקבצו לך וגו'. אמר להן
כולן גרים הם לעתיד
לבוא. אמר רב יוסף מהאי
קרא לקרא כולן בשם
ה' ולעבדו שכם אחד

ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה. לפי"ה משמע דזה הפסוק
צווקחו לי תרומה ומתחלה היה דומה אבני שהם הפסיק
הענין והדר מקשה והא ואבני מלואים כתיב דהדר ערביה שהם
אבני שהם נקרא צהם ויקחו ותימה דלטכו בתר דכתיב אבני שהם
לפסיק הענין ועוד יתמו שו וי"ו

בפסוקים ועוד קשה אי חשבי עירוב
מקראות כפי האי גוונא א"כ פ"ק
לשצעות (דף י.) דתנן ר"מ אומר
כל השעירים כפרתן שוה ומפיק ליה
בגמרא מדכתיב ושעיר ופרין עזרת
ויז"כ דלא כתיב צהו ושעיר מאי
איתא למימר ומאי פריך הא כיון
דבצוקות דבמריה כתיב ושעיר נמי
הדר ערביה לך נראה דהאי מעשה
דמאן בן נתניה לאו באבני שהם
הוא אלא באבני השחן ואע"ג דלמר
בגמרא נקשו ממנו אבנים לאפוד
י"ל כיון שחשן מחובר לאפוד קרי
אפוד וכן משמע בירושלמי דפאה
דמימי האי עובדא דמאן בן נתניה
גבי פסס אחת אצדה ישפה מצנימן
והכי פריך הכא והא כתיב אבני
מלואים (ב) והדר ערביה ובאבני
מלואים מיהא דכתיב וי"ו לרשע
צהו ויקחו ויחא נמי היא דפרק
קמא לשצעות (דף י.) לכיון דכתיב
ושעיר צבוקות מימא דצההוא
מריה קרא וי"ו גרס והא ואבני
הדר ערביה וקאי אההוא דפרשת
ויקהל דכתיב קחו מאתכם תרומה
וכתיב ואבני שהם ואבני מלואים

הכל צווינן בלא שום הפסק:
ור"א לא חייש רביעה והא תניא
אמר ר"ב. למה היה מני
לאקשויי מהאי דוכן ר"א
פוסל בכל הקרבנות אלא חייש
לרביעה אלא ניחא ליה לאתויי
מההוא מעשה דקיימי עליה:

והיהו"ש דמאן רביעה אמרה. הא
דלא פריך דלמא עלה
עול על אמה והיא ואמה נשאו עול
דאי"כ לא אשכחן פרה שלא עלה
עול על אמה דתנן (פרה פ"ג מ"ד)
עלה עליה זכר פסולה: **והנה** ע"ה
ר"א אוסר וכו'. לאו דוקא אכל
הפסולין קאי דהא אתנן פסול לגבי
המוצא ואמרינן במריבוע (צ"ק סו.
ו) דצ"ן לצ"ש וצ"ן לצ"ה ולדות
של אתנן מותרים ואין לומר דר"א
פליג עלייהו: **ישראל** היו
משמרין אמה משעה שנוצרה.
תימה לאכ נמי אמאי אינס לריכיס
לשמור דלביצא דר"א קיימינן דאית
ליה ו זה חוה גורס אסור וי"ל כיון
דטעמא דלמר נמי אינו אלא משום
דצויה מילתא דלאמרינן צבוק תמורה
(דף י.) ומהאי טעמא אמרי' דנרבעו
כשהן מוליין מותרין לכיון דאשמתו לא
צויה מילתא הכי נמי נרבע האכ
לא מיכרא ולא צויה מילתא:
יתרו

ששים ריבוא שכה. ששים ריבוא דינר היו רוצין ליתן לו ריוח:
לא יעירו. להקיפו משנתו: **אבני שהם הפסיק הענין**. מללא
כתיב ואבני שהם כדכתיב צבוליה וכסף ונחשת ותכלת וחרגמן
ועורות (ש) הפסיק הענין ולא קאי אריקחו: **והא ואבני מלואים כתיב**
דהדר ערביה. למילתא קמייתה

ולימסרו: ועוד. רביה הא קאני. עלה
דהיא דר"א: **לשנה הצאה נולדה**
כו'. אלמא לית ליה קיסה לר"א:
תגרי ישראל. סרסור ישראל לקחה
משלו מן העובד כוכבים לעזמו
ותור ומכרה לצבור: **ור"א לא**
חייש לרביעה. לשילא פריקין דמא
[גנ:] טעמא דר"א משום קיסה: **ודמא**
שמו. זהו המוכר למעלה [שס]: **איס ליה**
קיסה. ובעינן תגרי וחייש לרביעה
וצעינן שמיור: **ולו נוגחם**. פרה
שנגחם ישראל כשהיא מעוברת ומת
ולדה פסול לקרבן: **היא וולדה**
נגחוסו. ונוגח שנגח צעד אחד או
ע"פ הטעמים שהגדו מעמנן ואין
עדים צדצר אינו נסקל ואמרינן
במורה כהניס (י) מן האלן להזיף את
המוקלה ומן האלן וי"ו ימירה
להזיף את הנוגח: **משעה שנוצרה**
במעו אמה. לקמן מפרש מנא ידעי
דהאי ולך אדום הוא: **ולדוסינן**
מוסרין. אופן שנתעברו צהו אחרי
כן: מחלוקת. דר"א ורננן כשנרבעו
כשהן מוקדשין ובמסכת תמורה [ג]:
מפרש טעמא דר"א משום דצויה
מילתא: **שני עבדים פוסלוה צה**.
שחורות או לצנות: **ומ"ש דידהו**.
דאלוי ישראל ועצדי דלנכרי נעצד
הא מלתא צההמת פיות היא לו לדמא
מין משפחות פיות היא לו לדמא
בן נתניה ממוחזקת לילד ולדות
אדומין צהעברת כוס: **אינינא**.
פורקי' לפני הטרקלין: **וכן היה**
ר"א כו'. משום דחייש לרביעה:
גרויים. מעמנן נגררין להמגייר אע"פ
שאין מכללין אותן: **מעצודם כוכבים**
דדידי צהו. כדכתיב לקראו כולס
צהש ה' [אפמיג ג] אכל מריבוע לא הדרי:
ופרוייהו אמרי. ר' אמי ורבי יצחק
נפחא. צין דרצ פפא לרצ ציד
איכא טובא דרצ פפא ממני פתח
חד פתח איךך וממני מאי קראה
צרי יוסף ואתקפתא דללמא מעצודת
כוכבים הוא דהדרו ממני לה צבאיי:
שכס אחד. משמע אין חילוק צבוצדיו
ישראל והאומות תהא עבודתן שוה
ככל מלומיו: **גם אהה ספן**.
מקשי לר"א: **הניחא למ"ד**. פלוגמא
דנני רבי חייא ורבי יהושע בן לוי
צפ' בתרא דשמיתת קדשים (צחיס קטן.):
דמי

לעתיד לבא אמר רב יוסף מאי קרא
וגו' אמר ליה אביי ודלמא מעבודת כוכבים
הוא דהדרו בהו אמר ליה רב
יוסף לעבדו שכם אחד כתיב רב פפא
מתני הכי ורבי זבד מתני הכי ותרוייהו
אמרי וכן היה רבי אליעזר פוסל בכל
הקרבנות ותרוייהו אמרי ומהאי
אויתבו ליה חבריה לרבי אליעזר כל
צאן קדר יקבצו לך וגו' אמר רבי אליעזר
כולם גרים גרויים הם לעתיד לבא
ומאי קראה כי או אהפוך אל עמים
שפה ברורה לקראו כלם בשם ה'
מתקוף לה רב יוסף ודלמא מעבודת
כוכבים הוא דהדרו בהו א"ל אביי
לעבדו שכם אחד כתיב מתיבי ויארמ
משה גם אתה נתן בידנו זבחים ועולות
קודם מתן תורה שאני ת"ש ויקח יתרו
מתן תורה הוא אלא למ"ד יתרו

(א) וקדושין לא ע"ש.
(ב) תוספתא דפרה פ"ג
ה"א. (ג) שבת כ"ט ושי"ט.
(ד) סדרין פ. תמורה ג.
(ה) תמורה טס [לקמן מו].
(ו) [תמורה ל: ע"ש ל"ט ועי'
מוס' מנחות נח: ד"ה ויחא
דלמרי'] (ז) [שגל כג: ע"ש].
(ח) [נחמס קטן]. (ט) [שמת
כה]. (י) ויקרא פתחה צו.
(יא) [ז"ל ערביה]. (ב) [לקמן
מט. ובפסיקס טו: ט].

תורה אור השלם

1. אבני שהם ואבני
מלואים לאפוד ולחושן.
שמות כה ז
2. ואבני שהם ואבני
מלואים לאפוד ולחושן.
שמות לה ט
3. כל צאן קדר יקבצו
לך אילי נביות ושרותך
יעלו על רצון מובדי
ובית הפאריה אפאי:
ישעיהו טו ט
4. פי אז אדפקר אל עמים
שפה ברורה לקרא כלם
בשם ה' ולעבדו שכם
אחד.
צפניה ג ט
5. ויאמר משה גם אתה
נתת בקרבו זבחים ועלות
ועשיתו לך אלהינה:
שמות יח ז
6. ויקח יתרו חתן משה
עלה וזבחים לאלהים
ויבא אחרן וכל עמי
ישראל לאבד לחם ועליו
חתן משה לפני
האלהים: שמות יח ז

הגהות הב"ח

(א) נמי מתיי אית ליה
אית ליה וי"ו וזכר
(ב) תוס' ד"ה ואבני וכו'
דהדר ערביה דבאבני:

לעוי רש"י

פורק"א. אכסדרה.

מוסף רש"י

בששים רבוא שכה.
היה משתכר צה ששים
ריבוא דינרי וזכר קדושין:
(א.) תחת מראשותיו
של אביו. והוא יין (סס).
משם ראיה. תמיה
(טובה כח.). ועוד
הנוגחה אסורה.
צהקריב כנון שנגחה על
פי עד אחד או על פי
הטעלים דמתקפא לנבזה
ולא לדעוסי (סוהרין פ
ע"ש.). כל הפסולין
לגבי מובח. כנון מוקפה
ועבדו לקמן (ח). כל צאן
קדר. קדר יקבצו לך וכוני
יעלו על רצון מובדי אלא
צבאר קרבנות מני שרי
(לעיל כב.).